

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/180/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815203956
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815203956.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., Strawinskylaan 933, 1077XX, Amsterdam, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 560 07 043, zast. Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti žalovanému: X. R.-J., Y.. XX.XX.XXXX, E. I. Š. XXX/XX, XXX XX J. Y. L. o zaplatenie 1719,07 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1288,46 eur, vyčíslený úrok z omeškania v sume 15,15 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1288,46 eur od 22.04.2015 do zaplatenia a iné trovy konania v sume 51,50 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 107,66 eur na účet právneho zástupcu žalobcu a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 29.04.2015 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1719,07 eur, vyčísleného ročného úroku z omeškania vo výške 20,22 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1719,07 eur odo dňa 22.04.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodil tým, že pohľadávky Home Credit Slovakia, a.s. IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, (ďalej len „právneho predchodcu veriteľa“) vzniknuté z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX P. Z. XX.XX.XXXX, na základe zmluvy zo dňa 08.01.2015 boli postúpené na obchodnú spoločnosť AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, súkromná spoločnosť s ručením obmedzeným a v tejto právnej veci poveril zastupovaním Advokátsku kanceláriu GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o. Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 17.05.2014 Úverovú zmluvu č. 4405065636 (ďalej len „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1400,- eur zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 55,77 eur. Žalovaný bol povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach splatných v zmysle ÚZ. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovaného a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bol žalovaný právnym predchodcom žalobcu vyzvaný listom zo dňa 08.01.2015 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca v žalobnom návrhu uplatňuje vo výške 5,05% ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 27.01.2015 (pätnásty deň odo dňa odoslania Výzvy k splateniu celého úveru) + 8 percentuálnych bodov. Úrok

z omeškania bol stanovený takto: úrok z omeškania vo výške 20,22 eur z čiastky 1719,07 eur od 27.01.2015 do 21.04.2015. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanému dlh v nasledovnej výške: Istina vo výške 43,82 eur, úrok vo výške 254 eur, zosplatnená istina vo výške 1324,75 eur, upomienka I. vo výške 5 eur, upomienka II. vo výške 48 eur a 12 eur, poplatok za možnosť zmeny splátky vo výške 7,25 eur, zmluvná pokuta vo výške 17 eur a poplatok za možnosť odloženia splátok vo výške 7,25 eur. Vyčíslený ročný úrok z omeškania tak, ako je uvedené v priloženom výpise čerpania, splátok a úhrad.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, výpisom z obchodného registra žalobcu, oznámením o postúpení pohľadávky, podacím hárkom, zmluvou o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere, úverovými zmluvnými podmienkami, informáciami o poistení dohodnutom zmluvou, listom označeným ako čo by ste mali vedieť o svojom úvere, výzvou k splateniu celého úveru, výpisom čerpania, splátok a úhrad a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o hotovostnom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1400 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach po 55,77 eur, pričom dojednaná úroková sadzba predstavovala 38,12% ročne a RPMN vo výške 46,4%. Prvá splátka bola splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok bol dohodnutý na 15.deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. V zmysle bodu 52. a 54. zmluvy bol dohodnutý poplatok za zmenu výšky a počtu splátok a poplatok za odloženie splátky, pričom oba poplatky boli dohodnuté v sume 1,45 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. s tým, že klient svojím podpisom potvrdzuje, že prevzal úverové podmienky, je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1 Úverových podmienok tieto úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy (ďalej iba „zmluva“) a zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej iba „zmluva o úvere z karty“) uzatvárané medzi klientom a spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., (ďalej iba „Home Credit“). Jedná sa o zmluvné podmienky v zmysle § 273 zákona č. 513/1991 Zb. v platnom znení (ďalej iba „Obchodný zákonník“).

Uzatvorením zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient sa zaväzuje poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa § 3 hlavy 2 Úverových podmienok úverová zmluva sa stáva platnou a účinnou podpisom poslednej zmluvnej strany.

V zmysle hlavy 3 §1 Účel úveru Úverových podmienok úver spoločnosť poskytuje bez stanoveného účelu, čiže vo forme finančnej čiastky.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný splácať úver riadne a včas v stanovených mesačných splátkach. Počet, výška a termín splatnosti jednotlivých splátok sú uvedené v zmluve. Jednotlivé splátky sa skladajú z príslušnej časti úverovej istiny, úrokov a úhrady za poistenie (ďalej iba „splátka“), ak nie je v zmluve alebo týchto úverových podmienkach uvedené inak.

Možnosť zmeny výšky a počtu splátok. Ak sa tak v zmluve spoločnosť a klient dohodnú, môže spoločnosť po riadnej úhrade prvých 4 splátok požiadať o zmenu výšky a počtu splátok, a to aj telefonicky. Za možnosť dohodnutia novej výšky a počtu splátok úveru musí klient hradiť pravidelný mesačný poplatok. Výška poplatku je určená v zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok je zahrnutý v splátke (hlava 5 § 11 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 3 §12 Úverových podmienok, ak sa klient a spoločnosť v zmluve dohodnú, môže klient po riadnej úhrade prvých 6 splátok podľa zmluvy (najskôr však v deň po dátume splatnosti 6.splátky) požiadať o odloženie splátok, a to aj telefonicky.

V zmysle hlavy 7 § 3 Úverových podmienok v prípade že klient:

- a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace,
- b) uviedol v návrhu nepravdivé údaje,
- c) porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich zo zmluvy
- d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie alebo iné konanie na majetok klienta, musí klient celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatnenie úveru).

Podľa hlavy 18 § 1 Úverových podmienok - Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta, ak sa klient omešká s úhradou splátky, má spoločnosť právo vyúčtovať a klient je povinný uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky počas trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac a len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované.

Ak sa klient omešká s úhradou splátky, má spoločnosť právo vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 eur. Táto pokuta bude naúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy (§ 2 hlavy 18 Úverových podmienok).

V zmysle hlavy 20 § 7 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 111,54 eur, pričom mu bolo poskytnutých 1400 eur a dňa 08.01.2015 došlo k zosplatneniu celého úveru.

Listom zo dňa 08.01.2015 žalobca žalovanému oznámil, že z dôvodu jeho omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy ho spoločnosť vyzýva k splateniu celého úveru s tým, že dlžná čiastka činí 1719,07 eur a vyzval ho na splatenie do 15 dní odo dňa odoslania tejto výzvy.

V liste zo dňa 17.03.2015 žalobca oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. IČO: 36 234 176 na spoločnosť AB 1 B.V., registračné číslo: 341 86 049 a zároveň ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy 1730,96 eur do siedmich dní odo dňa odoslania výzvy.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru žalovanému, ktorý sa ho zaviazal vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnil, žalobca dňa 08.01.2015 zospatnil celý úver a vyzval ho na zaplatenie predmetnej sumy.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým

prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny a zosplatennej istiny spolu v sume 1368,57 eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 1400 eur a žalovaný uhradil celkovo sumu 111,54 eur, pričom súd žalovaným vykonané úhrady započítal na úhradu istiny v zmysle citovaného ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka a žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny v sume 1288,46 eur a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

Ďalšou žalobcom uplatnenou sumou je suma za upomienky, ktoré si žalobca uplatňuje v zmysle zmluvy a úverových podmienok s tým, že žalovanému účtoval poplatok za upomienku I. v sume 5 eur a upomienku II. v sume 48 eur a 12 eur, ktoré mal byť žalobca oprávnený účtovať v zmysle citovaného § 1 hlavy 18 úverových podmienok. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ - žalobca je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Tu však ešte súd uvádza, že aj v prípade preukázania vykonania takého úkonu, súd by daný nárok podrobil posúdeniu z hľadiska ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko je zrejmé, že podmienky na takýto úkon zo strany žalobcu boli splnené, pretože žalovaný si neplnil riadne svoje povinnosti. Súd však považuje sumu za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienky, ktoré aj v prípade jej písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou bola upomienka zaslaná, resp. vykonaná niektorým z ďalších spôsobov tak ako boli uvedené v predmetnom paragrafe, pričom náklady spojené s takýmto spôsobom by boli ešte nižšie. Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje za súčasného zhodnotenia predmetného dojednanja ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto v tejto časti žalobu zamietol.

Ďalším nárokom, ktorý si žalobca uplatňoval bola suma 17 eur za zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca uplatnil v zmysle hlavy 18 § 2 Úverových podmienok a ktorú bol oprávnený vyúčtovať v prípade omeškania klienta.

Dohodnutú zmluvnú pokutu súd vyhodnotil ako zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený

v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania a zmluvná pokuta, ktorej suma bola určená bez ohľadu na dobu omeškania a sumu, s ktorou je žalovaný ako klient v omeškaní, jednotnou sumou a takto v prípade omeškania len s jednou splátkou by pokuta predstavovala sumu vyššiu ako suma mesačnej splátky, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

K poplatku za možnosť zmeny splátky a poplatku za možnosť odloženia splátok súd uvádza, že aj toto dojednanie považuje za dojednania spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný mesačne platiť poplatok za službu, ktorá mu v konečnom dôsledku ani nemusela byť poskytnutá, tak ako tomu bolo aj v danej právnej veci. Žalovaný sa už s úhradou tretej splátky dostal do omeškania, takže neprichádzalo do úvahy splnenie podmienok pre možnosť zmeny splátok tak ako boli uvedené v § 11 hlavy 5 Úverových podmienok a pre možnosť odloženia splátok tak ako boli uvedené v §12 hlavy 5 Úverových podmienok, no žalovaný aj napriek tomu v rámci úhrady každej ďalšej mesačnej splátky uhradil aj tieto poplatky za takúto možnosť a žalobca poplatky prijal. Žiadny právny predpis žalobcovi ako veriteľovi neukladal takúto možnosť žalovanému ako dlžníkovi poskytnúť, jednalo sa o dohodu účastníkov konania, preto má súd za to, že ak žalobca chcel žalovanému ako svojmu vernému, či „vzornému klientovi“, ktorý si riadne plní svoje povinnosti takúto možnosť poskytnúť, malo sa jednať o bezodplatnú možnosť. Je neprijateľné, aby žalovaný, ktorý už na začiatku trvania úverového vzťahu medzi účastníkmi konania porušil základné podmienky pre splnenie takejto možnosti, následne ešte v niekoľkých splátkach, ak by žalobca od zmluvy neodstúpil a žalovaný by splácal nepravidelne, no v konečnom dôsledku by dlh uhradil, hradil aj takéto poplatky ako poplatky, za ktoré mu nebude môcť byť poskytnuté protiplnenie a dôvodiť tým, že predsa mohol požiadať o zrušenie tejto možnosti. Vzhľadom na uvedené potom súd nárok v tejto časti zamietol a úhrady žalovanému zaúčtované na predmetné dojednania započítal na úhradu istiny.

Ďalšou žalobcom nárokovanou sumou je nárok na zaplatenie úroku z úveru jednak do času zosplatenia a v prípade riadneho splácania, tzv. ušlý úrok. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 38,12% ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (máji 2014) činila úrok 12,67% p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 25,45% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi viac ako 3 násobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver je z uvedeného dôvodu bezúročný.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 vo veci žalobcu Profi Credit Slovakia s.r.o. o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti

odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

Žalobca skutočne poskytol žalovanému úver v sume 1400 a žalovaný zaplatil sumu 111,54 eur, ktorú celú úhradu započítal na úhradu istiny, preto pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 1288,46 eur a v časti uplatňovaného úroku z úveru žalobu zamietol.

Posledným žalobcom uplatňovaným nárokom bol aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Táto suma bola žalobcom kapitalizovaná, vyčíslená, no keďže súd má za to, že žalobcovi vznikol nárok len na zaplatenie sumy 1288,46 eur, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vyčísleného súdom vo výške 15,15 eur a to z uvedenej sumy za obdobie od 27.01.2015 do 21.04.2015, teda dňom nasledujúcim po uplynutí 15 dňovej lehoty určenej vo výzve zo dňa 08.01.2015 a v ďalšom úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády od 22.04.2015 do zaplatenia ale len zo súdom určenej dlžnej sumy istiny a čo do zvyšku nárok v časti úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie istiny 1288,46 eur, ale aj v časti úrokov z omeškania, ktorý bol žalobcom ku dňu podania žaloby kapitalizovaný. Súd vyčíslil sumu úroku z omeškania ku dňu podania žaloby no z priznanej sumy, ktorá suma predstavuje pri úroku 5,05% ročne sumu 15,15 eur, čo predstavuje taktiež úspech žalobcu, teda spolu mal žalobca úspech v sume o zaplatenie 1303,61 eur, čo predstavuje 75%, keďže žalobca si žalobou uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 1719,07 eur na istine a kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 20,22 eur, a po odpočítaní úspechu žalovaného 25% mu vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 50 %.

Odmena za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „cit. vyhl.“) predstavuje sumu 81,33 eur.

Trovy právneho zastúpenia tak ako boli zástupcom žalobcu vyčíslené pozostávajú z odmeny za 2 úkony právnej služby po 81,33 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania) podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), teda odmena spolu 162,66 eur, režijný paušál a to 2 krát za úkon v roku 2015 po 8,39 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., spolu v sume 16,78 eur.

Takto mal súd za to, že žalobcovi vznikol nárok na trovy právneho zastúpenia v sume pozostávajúcej z odmeny 162,66 eur, režijného paušálu 16,78 eur a k tomu DPH vo výške 20% z odmeny a režijného paušálu, z položiek, z ktorých bola uplatnená právnym zástupcom, v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl., teda 20% zo sumy 179,44 eur, t.j. 35,89 eur. Takto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 215,33 eur.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 50%, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie trov právneho zastúpenia v sume 107,66 eur (50% zo sumy 215,33 eur) a iných trov konania pozostávajúcich z poplatku z návrhu na začatie konania, pričom žalobca uhradil poplatok v sume 103 eur a preto mu vznikol nárok na náhradu iných trov konania v sume 51,50 eur (50% zo sumy 103 eur).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.